

כרטיסי "שתילים של חברי הכנסת"

הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ (הבית היהודי – מפד"ל)

השתיל שלי: **חוק שירות לאומי**

ח"כ הרב דניאל הרשקוביץ מקדם **הצעת חוק ממשלתית** שתסדיר שירות לאומי לכל מי שאינו משרת בצבא. בנוסף על תפקידו כשר המדע משמש ח"כ הרשקוביץ כשר הממונה על מינהלת השירות האזרחי-לאומי. כדי לקדם את הצעת החוק היה צורך ליצור **הסכמה עם כל משרדי הממשלה** הנוגעים בדבר, תהליך שנשלם בימים אלה, והחוק יובא להצבעה בממשלה. ביוזמת ח"כ הרשקוביץ יתווספו לשירות כל שנה מאות תקנים כדי שצעירים מהמגזרים החרדי, הערבי והחילוני יוכלו לשרת בו.

ציפי חוטובלי (ליכוד)

השתיל שלי: **חוק להארכת חופשת הלידה**

בחודש מרץ 2010 אושרה **הצעת חוק** של **חברות הכנסת ציפי חוטובלי ודליה איציק (קדימה)**, המאפשר לאשה להאריך את חופשת הלידה שלה ללא תשלום. עד לתיקון החוק היתה חופשת הלידה בת 14 שבועות, ובמהלכה קיבלה האשה את משכורתה דרך הביטוח הלאומי. במסגרת התיקון יכולה האשה להאריך את החופשה על חשבונה עד 26 חודשים, אך לא ניתן לפטר אותה מן העבודה בתקופה זו. הסדר זה מקובל במדינות רבות בעולם.

אורית נוקד (עבודה)

השתיל שלי: **שירותי רפואה דחופה**

ביוזמת ח"כ אורית נוקד, סגנית שר התמי"ת לענייני צרכנות, נכנס לתוקפו לפני כחודשיים **חוק שנועד להסדיר את כל הנושא של שירותי רפואה פרטיים** שמספקות חברות שונות בעיקר לחולי לב, שירותים המבטיחים להם הגעת אמבולנס במקרה חירום, לחצן מצוקה ועוד. התברר כי בתחום זה היו פרצות רבות, והחוק מסדיר את המידע שצריך להימסר ללקוח, את האפשרות לבטל את העיסקה לפני תום החוזה, ועוד.

אריה אלדד (האיחוד הלאומי)

השתיל שלי: **שדולת ארץ ישראל**

ח"כ אריה אלדד יזם וקידם את הקמתה של **שדולת ארץ ישראל** בכנסת – בראשותו ובראשות ח"כ זאב אלקין – **חברי כנסת מן האופוזיציה ומן הקואליציה**.

שדולה כזו מנסה לפעול גם בתחומים תקציביים וחקיקתיים, ובמיוחד להשפיע על מדיניות – כמו ביחס להקפאת הבנייה בישי"ע או לתוכניות מדיניות אחרות.

אורי אריאל (האיחוד הלאומי)

השתיל שלי: **יהוד הגליל**

ח"כ אורי אריאל מנסה לפעול למען חיזוק העיר נצרת עילית – עיירת פיתוח שבשנים האחרונות נכנסו לגור בשכונות לא מעטות שלה תושבים ערבים מהעיר נצרת הסמוכה. לשם כך הוא יוזם **פעילות ציבורית** כדוגמת הקמה של גרעיני

מתיישבים דתיים וגם חילונים, וכן מאמץ ממשלתי, כדוגמת תכנון שכונות חדשות **והעברת**

תקציבים.

זאב ביילסקי (קדימה)

השתיל שלי: **מלחמה בתאונות הדרכים**

ח"כ זאב ביילסקי מנסה להיאבק בנגע תאונות הדרכים באמצעות **קידום הצעת חוק** להענשה כבדה יותר - העונש המרבי בגין מעורבות בתאונות פגע וברח יעלה ל-20 שנות מאסר, ובנוסף ייקבעו עונשי מינימום של שנה או של שלוש שנות מאסר

על עבירות תנועה, בהתאם לנסיבות. בהצעת החוק של ח"כ ביילסקי נכלל גם סעיף האוסר על הפרקליטות להגיע להסדר טיעון עם מי שנאשם בהפקרת פצוע בזירת תאונה. הממשלה התנגדה להצעת החוק למרות תמיכתו בה של שר התחבורה (בעיקר בשל התנגדותה של מערכת המשפט להתערבות בשיקולי השופט), אולם ביוזמת יו"ר הקואליציה הוכנסו תיקונים בהצעה, **והיא אוחדה עם הצעת חוק דומה של ח"כ מטלון מן הקואליציה.**

אילן גילאון (מר"ץ)

השתיל שלי: **תקנת הנגישות**

ח"כ אילן גילאון מקדם תקנות להתאמתם של מבני ציבור ובניינים פרטיים לשימושם של נכים. התקנות באות ליישם פסיקת בג"ץ בנושא, וקידומן נעשה **בוועדה מיוחדת של הכנסת.** לצורך כך נדרש תיאום מיוחד עם משרד האוצר,

שכן העלויות של ההתאמות הן עצומות, ולכן נקבע פרק זמן ארוך יחסית לביצוען. במסגרת תקנות הוועדה נקבע כי גם בתים פרטיים ישנים יצטרכו לעבור התאמה לשימוש נכים, אולם עדיין לא נקבעה מסגרת תקציבית ליישום הקביעה הזו.

אנסטסיה מיכאלי (ישראל ביתנו)

השתיל שלי: **שדולה למען המשפחה**

ח"כ אנסטטיה מיכאלי, אם לשמונה ילדים, יזמה הקמת **שדולה** למען המשפחה בכנסת – היא עצמה חברה ב-14 שדולות שונות בכנסת! השדולה מנסה בעיקר לסייע לנשים עובדות, למשל בתחום המעוונות לפעוטות, שעלותם יקרה מאוד.

זבולון אורלב (הבית היהודי - מפד"ל)

השתיל שלי: **חוק ספרי לימוד**

ח"כ זבולון אורלב הוא יושב ראש **ועדת החינוך**. במסגרת זו הוא יזם **הצעת חוק** של הוועדה, שלפיה בבית ספר שבו 60% לפחות מההורים מעוניינים בהסדר, ספרי הלימוד יירכשו בידי בית הספר תמורת 280 ₪ בלבד לתלמיד, ויעברו משנה לשנה. משרד החינוך יממן את הוצאות הבלאי של הספרים. כמו כן יטיל החוק הגבלות על תדירות ההוצאה לאור של מהדורות חדשות, שלא תפחת מחמש שנים.

חיים אמסלם (ש"ס)

השתיל שלי: **פעילות לפיוס בין דתיים לחילונים**

ח"כ הרב חיים אמסלם ניסה לקדם **באופן ציבורי** שינוי בהתנהלותו של הציבור החרדי בנושאים היוצרים חיכוך ועוינות מול שאר האוכלוסייה – הקלה בגיור, שירות צבאי לחרדים, קידום תעסוקה לחרדים, ולימודי ליבה במוסדות החינוך של

המגזר החרדי.

הרב משה גפני (יהדות התורה)

השתיל שלי: **קידום כלכלת ישראל**

ח"כ משה גפני הוא יושב ראש **ועדת הכספים**. לוועדה תפקיד מרכזי בעיצוב המדיניות הכלכלית של מדינת ישראל. במסגרת תפקידו מנסה ח"כ גפני לאזן בין קידום מדיניות הממשלה (שהובילה את כלכלת ישראל להישגים מרשימים בשנה שחלפה) לבין ייצוג הצרכים של האוכלוסייה, ולאור זאת להכניס שינויים בתקציב, כמו למשל עדכון הקצבאות שהמדינה משלמת לאזרחים הזכאים להן.

עתניאל שנלר (קדימה)

השתיל שלי: **זכויות מאמצי ילדים**

ח"כ עתניאל שנלר קידם **הצעת חוק** בנושא זכויות הורים המאמצים ילדים בחו"ל. הצעת החוק נולדה בעקבות חוסר שוויון בין זוגות העוברים טיפולי פוריות לבין זוגות המאמצים ילדים. לצורך גיבוש הצעת החוק קיים ח"כ שנלר "מעגל שיח" עם חוקרים שחקרו את הנושא, עם הורים מאמצים, עם עובדים סוציאליים, ועוד.

מונחון מושגים – מהם כללי המשחק של הכנסת?

כנסת ישראל

הכנסת היא בית הנבחרים של מדינת ישראל. מקום מושבה במשכן הכנסת בירושלים, וחברים בה 120 נבחרים ציבור, כב"כנסת הגדולה" – אסיפת זקני העם בתקופת ימי בית שני. הכנסת מבטאת את ריבונות העם, והיא ממנה את הממשלה. תפקידה הייחודי של הכנסת, **כרשות מחוקקת**, הוא חקיקת חוקים. הפעילות השנתית של הכנסת מתחלקת לשני חלקים: מושב החורף, הנמשך בין סוכות לפסח, ומושב הקיץ, הנמשך מיום העצמאות ועד לחודש אוגוסט. בתקופת המושבים מתנהלות באופן סדיר ישיבות מליאת הכנסת וועדותיה. הכנסת חוגגת מדי שנה את יום היווסדה בט"ו בשבט.

פעילותן של ועדות הכנסת

ועדות הכנסת הן זרועות הביצוע של הכנסת. הוועדות מורכבות בהתאם ליחסי הכוחות המפלגתיים הקיימים בהרכב הכנסת. מטרת הקמתן היא הפחתה ממעמסת הדיונים במליאה, ומתן אפשרות לפיקוח ומעקב הדוקים יותר אחר שטחי פעולה ממוקדים. הרכב הוועדות נקבע על ידי ועדה מסדרת המוקמת לצורך זה לאחר היוודע תוצאות הבחירות. בכל ועדה משתתפים עד כ- 19 חברים. סמכויותיהן של הוועדות משתנות בהתאם לתחומים שעליהם הן מופקדות, ומסקנותיהן מובאות בפני המליאה. הסיעות הן הקובעות מי מטעמן יכהן כיו"ר הוועדה. גם חברי כנסת מסייעות האופוזיציה מכהנים כראשי ועדות. הוועדות החשובות הן: ועדת החוץ והביטחון, ועדת חוקה ומשפט, ועדת הכספים, ועדת החינוך, ועדת הכלכלה.

גיבוש קואליציה להצעת חוק

הצעות החוק מתחלקות לשני סוגים: הצעות חוק ממשלתיות (שלהן הרוב הנדרש כמעט מובטח), והצעות חוק פרטיות, אותן מעלים חברי כנסת מכל סיעות הבית. רוב הצעות החוק הפרטיות אינן מצליחות לעבור, במיוחד אם יש להן השלכות תקציביות כבדות. כדי להצליח להעביר הצעת חוק, על חבר הכנסת לבצע מהלכים רבים: ראשית, עליו ליצור קואליציה נקודתית לתמיכה בהצעה – כשזו צריכה לכלול גם חברי כנסת החלוקים זה על זה בכל נושא כמעט. יתכן שלצורך כך יידרש להכניס שינויים בהצעתו המקורית. שנית, עליו לשכנע את הממשלה – ובמיוחד את ראשי האוצר – שלא יתנגדו חזיתית לחוק, הן באמצעות הדגשת תועלתו והן באמצעות איתור מקורות תקציביים ליישומה.

שדולה (לובי)

לכל פעילות פרלמנטאית מתלווה פעילות של שתדלנות – (לובינג) – כאשר מדובר באנשים שאינם חברי כנסת המפעילים לחץ על חברי כנסת כדי לקדם נושאים הקרובים לליבם והראויים בעיניהם. מדובר בפעילות של שכנוע חברי הכנסת והשרים, הנעשית על ידי קבוצות מיעוט בתוך החברה (בהקשר זה ידועה פעילות איפא"ק בארה"ב), או של פעילים חברתיים, וכן שתדלנות של

בעלי אינטרסים כלכליים. פעילות זו נעשית בדרך כלל מאחורי הקלעים, בחדרי חדרים, אך השפעתה רבה. לעתים מתארגנת השדולה בתוך הכנסת עצמה, כדי לקדם נושא מסוים ששותפים לאמונה בחשיבותו חברי כנסת מסייעות רבות. פעילות השדולות היא אחת הדרכים החשובות של הבאת רצון העם לידיעת חברי הכנסת.

פעילות ציבורית

מלבד פעילותו כמחוקק, חבר הכנסת הוא אישיות ציבורית, והוא משתמש באמצעים שונים בכדי לקדם את מטרותיו ואת מדיניותו. האמצעי החשוב ביותר לכך הוא פעילות תקשורתית (לצורך זה מעסיקים חברי הכנסת דובר) - חברי הכנסת מגיבים בתקשורת על ענייני השעה וגם פועלים באופן יזום ליצור תמיכה במהלכים שהם מקדמים. בנוסף, מופיעים חברי הכנסת באירועים ציבוריים, בכנסים אקדמיים, בבתי ספר ועוד. לעתים הם גם שותפים בארגונים לא-ממשלתיים לקידום נושא מסוים - כגון תהליך השלום, הידברות בין מחנות שדעותיהם רחוקות זו מזו, ועוד.